

SUNNE KOMMUN

PLANBESKRIVNING

LAGAKRAFTHANDLING

Detaljplan för Leran 3:219 ”Timmer- och Lövnäsvägen”

Sunne kommun

Värmlands län

Plan och projekt

Uppdrag av Kommunstyrelsens allmänna utskott den 8 mars 2017

d.nr KS2017/136

Detaljplanen vann laga kraft 2018-04-03

PLANBESKRIVNING

Handlingar

Planförslaget består av:

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning (denna handling). I planbeskrivningen redovisas förslagets syften och innebörd samt konsekvenser av dess genomförande. Planbeskrivningen har ingen rättsverkan utan förslagets bindande bestämmelser framgår av plankartan.

Till planen hör även grundkarta och fastighetsförteckning samt en behovsbedömning för miljökonsekvensbeskrivning (MKB).

Planens syfte, huvuddrag och förfarande

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra användningen bostäder i form av flerbostadshus i Sunne tätort. Planprocessen sker med utökad förfarande på grund av att del av planområdet är inom strandskyddat område.

Planområdets läge och areal

Planområdet omfattar fastigheten Leran 3:219. Området avgränsas av Timmervägen, närliggande fotbollsplan och befintligt kringliggande bostadsområde. Planområdet omfattar ca 2900 m².

Markägoförhållanden

Fastigheten Leran 3:219 ägs av REEL Fastigheter AB.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

Översiktliga planer och program

Den fördjupade översiktsplanen för Sunne tätort anger området som ”Bostäder, oförändrad” och planförslaget anses därför förenlig med den fördjupade översiktsplanen.

Gällande detaljplaner

Gällande detaljplan för området är från 1970 och anger för berört område användningen småindustriändamål.

Kommunala beslut i övrigt

Kommunstyrelsens allmänna utskott gav den 8 mars 2017 plan och projekt i uppdrag att upprätta en detaljplan för fastigheten Leran 3:219.

Riksintressen

Planområdet omfattas av riksintresse för rörligt friluftliv enligt Miljöbalken 4 kap 2 §. Tätortens utveckling bedöms inte påverka riksintresset negativt.

Skyddad naturmiljö

Planområdet är inom strandskyddsområdet för Lerälven som är utpekad som fågelskyddsområde. Lerälven är även utpekad i naturvårdsprogrammet som kommunalt intresse för naturvård.

Strandskydd

Lerälven har 100 m strandskydd. För att upphäva strandskyddet, krävs särskilda skäl, särskilda skäl behandlas under rubriken ”administrativa frågor”. En ansökan om upphävande av den del av strandskyddet som är beläget inom fågelskyddsområdet har skickats till och beslutats om av Länsstyrelsen. I och med att denna detaljplan vinner laga kraft upphävs strandskyddet inom planområdet (Bilaga 5). Den del av strandskyddet som inte omfattas av fågelskyddsområdet men som är inom planområdet behandlas under rubriken ”administrativa frågor”.

Landskapsbildsskydd

Landskapsbildsskydd är en äldre form av naturskydd som tillkom för att kunna ingripa mot sådant som kan uppfattas som förfulande i landskapet. Planområdet omfattas inte av landskapsbildsskydd.

Skyddad kulturmiljö

Inga kända fornlämningar finns i eller i direkt anslutning till planområdet.

Sunne tätort omfattas av det regionala kulturmiljöprogrammet ”Ditt Värmland”. Det innebär att kulturvärden som finns i bebyggelsemiljön bör säkerställas och att samlade miljöbilder särskilt bör värnas. Den befintliga bebyggelsemiljöns småskalighet anses bevarat i och med utformningen av ny bebyggelse i denna detaljplanen. De befintliga fasaderna i närområdet har varierande utformning och material vilket i sin tur inte ställer några specifika krav på ny bebyggelse rörande den typen av utformning.

Vattenskyddsområde

Planområdet är inte inom eller i närheten av vattenskyddsområde.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRINGAR

Bakgrund

En ansökan om planbesked har inkommit till Plan och projekt från REEL Fastigheter AB. Ansökan avser planläggning av Leran 3:219 med avsikten att bygga om befintlig byggnad till flerbostadshus.

Bebyggelse och stadsbild

Planområdet är beläget i Sunne tätort, söder om centrum. Öster om Leranskogen. Bebyggelsen i området består mestadels av enbostadshus i 1-2 våningar i tegel, trä och putsade fasader. Norr

om planområdet, men inte angränsande, ligger Lerälven. Öster om planområdet, men inte angränsande, går järnvägen Fryksdalsbanan. Söder om planområdet finns en fotbollsplan och en verkstad.

Järnvägen öster om planområdet kan uppfattas som en barriär mot Fryken, men då området öster om Järnvägen är privatägd industrimark blir barriäreffekten en mindre sak. Det finns för närvarande inga självklara allmänna målpunkter på området öster om planområdet och järnvägen. Väster om planområdet finns däremot ett tillgängligt strövområde i form av Lerans skog. Något som bidrar till välbefinnande, social och ekologisk hållbarhet.

Planförslag

Planförslaget innebär att före detta kontors- och industrilokaler kan göras om till bostäder om 333 m² i två våningar.

För att implementera målen i Sunnes Kommunstrategi 2014-2025 och klimatanpassa samhällsplaneringen föreslås nya byggnader byggas med träkonstruktion i enlighet med kommunens träbyggnadsstrategi, läs mer om träbyggnader under rubriken ”Klimatanpassningsåtgärder”.

Kulturmiljö

Kulturmiljön är en del av samhällets historia, den ger kontinuitet i vardagen och ökar människors förståelse för sin omvärld. Det finns inga föremål inom planområdet som är av den art att de kräver planbestämmelse för att bevara värden vitala för kulturmiljön. Som tidigare nämnt, den befintliga bebyggelsemiljöns småskalighet anses bevarat i och med utformningen av ny bebyggelse i denna detaljplanen. De befintliga fasaderna i närområdet har varierande utformning och material vilket i sin tur inte ställer några specifika krav på ny bebyggelse rörande den typen av utformning.

Naturmiljö

Sunne kommun arbetar för att värdefulla naturmiljöer ska skyddas. Del av planområdet berörs av fågelskyddsområde. Fågelskyddsområdet bedöms inte påverkas negativt då exploateringsgraden av berörd del av området inte blir högre i och med den nya detaljplanen. Övergången från industrianvändning till bostadsändamål verkar för positivare utveckling av naturmiljön då användningsområdet har mindre benägenhet till negativ påverkan.

Landskapsbild

Planområdet omfattas inte av landsskapsbildsskydd. Realiseringen av den nya detaljplanen bedöms inte påverka befintlig landskapsbild då exploateringsgraden inte ökar nämnvärt eller innebär någon större förändring av området. Gaturummet förblir sig likt, vegetation och bebyggelse i största mån likaså.

Reakreation och friluftsliv

Planområdet omfattas av riksintresse för rörligt friluftsliv, 4 kap. 2 § miljöbalken. Planområdets närhet till ”Leran-skogen” främjar invånarnas möjlighet till ett rörligt friluftsliv. Endast 10 minuters promenad från planområdet västerut finner man Sundsbergsområdet, ett värdefullt och omväxlande natur- och friluftsområde med artrikt växt- och djurliv.

Gator och trafik

Lövnäsvägen och Timmervägen är två mindre lokalgator som angränsar till planområdet. Trafikmängderna längs dessa gator är låga och har en ÅDT på ca 100 fordon/dygn (2017). Gatorna är utformade för blandtrafik med en uppsatt hastighet på 40 km/h.

Enligt kommunens parkeringsnorm ska det finnas 9 parkeringsplatser per 1000 kvadratmeter BTA bostäder. För ytan på Leran 3:219 som totalt för två våningar är 666 m² innebär det att minst 6 parkeringsplatser ska anläggas för bostäderna. Idag finns det tillräckligt med hårdgjorda ytor inom fastigheten för att tillgodose det parkeringsbehovet. Vissa befintliga parkeringsytor har genomsläppliga markbeläggningar vilket underlättar dagvattenhanteringen.

Kollektivtrafik

Järnvägsstationen ligger ca 600 m från planområdet. Från järnvägsstationen kan man resa kollektivt med så väl tåg som buss.

Service

Planområdet ligger på promenad- och cykelavstånd, ca 900 m söder om centrum, vilket innebär att det är relativt nära till offentlig och kommersiell service.

Störningar, risker

Buller

Från och med den 1 juni 2015 trädde en förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnader i kraft. I förordningen står angivet att buller från spårtrafik och vägar inte bör överskrida 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad och 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden. Om den ljudnivån om 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

Om de angivna riktvärdena överskrids bör minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden, och minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 - 06.00 vid fasad. För en bostad om högst 35 kvadratmeter gäller i stället att bullret inte bör överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad.

Nya riktvärden trädde i kraft 1 juli 2017 där de ekvivalenta riktvärdet vid fasad höjdes från 55 dBA till 60 dBA och för mindre lägenheter från 60dBA till 65dBA.

Enligt utförd bullerberäkning (2017) klaras riktvärdet för ekvivalent ljudnivå både vid fasad (60 dBA) och för uteplats (50 dBA). Gränsen för 70 dBA för maximal ljudnivå överskrids vid enstaka tillfällen, men färre än 5 tillfällen per timme och inte med mer än 10 dBA, vilket leder till slutsatsen att uteplats kan ordnas.

Bullerberäkning finns som bilaga till planbeskrivningen (Bilaga 3).

Bullernivåer från fotbollsplanen som angränsar till planområdet räknas inte som industribuller men kan behöva beaktas.

Vibrationer

Enligt framtagen vibrationsutredning (2017) i samband med planprocessen sammanfattas resultaten enligt nedan.

”Mätresultaten på Lövnäsvägen 8 visar att den befintliga byggnaden är väl grundlagd och inte störs nämnvärt av järnvägen. Avseende ”komfortvärdet” ligger det mycket under skiktet vad som kallas ”måttlig störning” 0,4-1 mm/s RMS enligt normen. De högsta registrerade nivåerna vertikalt och i de horisontella mätriktningarna beror troligen på lastbilstrafik runt byggnaden. Vilket kan konstateras när man tittar på kurvförloppen från registreringarna.”

Därmed kan man utesluta järnvägen som en orsak till störning. Vibrationsutredningen finns som bilaga till planbeskrivningen (Bilaga 1).

Luftföroreningar

Det finns svenska miljö kvalitetsnormer för den högsta tillåtna halten i utomhusluft av kvävedioxid och kväveoxider, svaveldioxid, kolmonoxid, ozon, bensen, fina partiklar (PM10 och PM 2,5), bens(a)pyren, arsenik, kadmium, nickel och bly i utomhusluft.

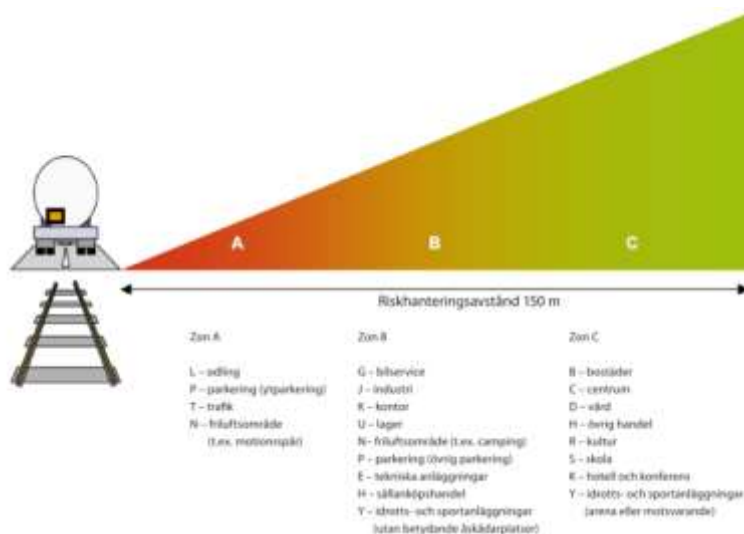
De låga trafikmängderna, ca 120 ÅDT 2017, föranleder ingen anledning till bedömning att halten av luftföroreningar skulle vara högre än miljö kvalitetsnormerna tillåter inom planområdet.

I jämförelse med Storgatan i Sunne tätort, där ÅDT överskrider 8000 fordon per dygn och miljö kvalitetsnormerna klaras. Planområdet och kringliggande område har heller inte den graden förtätning som bebyggelsen kring Storgatan har. Luften och dess halter av olika ämnen blir inte instängda och koncentrerade i gaturummet i samma utsträckning.

Farligt gods

Länsstyrelserna i Skånes, Stockholms och Västra Götalands län har tagit fram ett gemensamt dokument angående riskhantering i detaljplanprocessen. En riskhanteringsprocess ska beaktas vid detaljplanering inom 150 meter från transportled för farligt gods. I figuren nedan illustreras lämplig markanvändning i anslutning till transportleder för farligt gods. Zonerna har inga fastställda gränser, utan riskbilden för det aktuella planområdet är

avgörande för markanvändningens placering. En och samma markanvändning kan därmed tillhöra olika zoner beroende på förhållanden.

Planområdet berörs av Fryksdalsbanan, som är en primär transportled för farligt gods. Avståndet från planerade bostäder till järnvägen Fryksdalsbanan är ca 88 m. Det finns befintlig bebyggelse mellan planområdet och järnvägen.

I samband med planläggning av fastigheten Sundsvik 10:10 (2014), en annan detaljplan angränsande Fryksdalsbanan, har en detaljerad riskbedömning tagits fram (2014-11-07)(Bilaga 2). Risknivån för användningsområden med stadigvarande vistelse, ex bostäder, är bedömd som acceptabel med avstånd på 30 meter från järnvägen.

Risken för farligt gods bedöms därför som låg.

Geoteknik/grundförhållanden

Markhöjder

Marken inom planområdet är plushöjden +66,22 m i norr och +65,93 m i söder. Frykensundet är på nivån +62,2 m.

Geotekniska förhållanden och grundvatten

Enligt utförda undersökningar inom aktuellt planområde består jordlagren av finsediment med stor mäktighet. Sedimenten består överst av 0,5 – 1 m siltig torrskorpelera och därunder av lerig silt med inslag av gyttja och växtdelar. Sedimenten är växelvis halvfast – fast lagrade. Vattenytan har uppmätts 3,7 – 4,4 m under markytan. Grundvattentans läge ska dock antas variera med nederbörds mängd och årstid. VA-ledningar finns redan på plats sedan tidigare och därför bedöms inte grundvattennivån påverka möjligheterna till ett robust och välfungerande va-system inom planområdet. Vid bortledning av grundvatten ska ansökan om tillstånd för vattenverksamhet göras hos Mark- och miljödomstolen enligt 11 kap. miljöbalken.

Vid detaljprojektering skall kompletterande undersökningar och utredningar utföras för val av lämplig

grundläggning/förstärkningsåtgärd med hänsyn till sättningar, ur såväl teknisk som ekonomisk synpunkt. Eventuellt organiskt material som finns vid byggnader och anläggningar ska schaktas ur och återfyllas med friktionsmaterial.

I samband med schakt- och grundläggningsarbeten skall regelbundna kontroller av främst rörelser och vibrationer utföras på byggnader i närliggande kvarter. Rörelsemätningar bör också utföras i angränsande mark med hänsyn till risken för sättningar/hävningar som bl.a. kan påverka befintliga ledningar och andra känsliga anläggningar. Vidare utredning av omgivningspåverkan krävs också för vald schakt- och grundläggningsmetod.

Erosion, skred och ras

Enligt MSBs skredriskkartering har en sektion tagits inom del av planområdet. MSB bedömer att aktuellt område har en tillfredställande stabilitet, d.v.s. uppfyller rekommendationerna på stabiliteten för en översiktlig utredning enligt IEG Rapport 4:2010.

Översvämning

Enligt MSBs översvämningsportal är planområdet utom fara vid ett 100-årsflöde. Ett 200-årsflöde, se nedan, angränsar till befintlig byggnad inom planområdet.

Ett 200-årsflöde motsvarar översvämningszon 3 enligt Länsstyrelsens dokument Stigande vatten (2011). Byggnaden bedöms ligga i zon 2, en zon godkänd för stadigvarande vistelse enligt Stigande vatten. I zon 3 inom planområdet finns genomsläppliga ytor och dagvattensystem. Topografin sluttar bort från byggnaden, kringliggande mark är prickmark eller tillåter förråd för att förhindra olämplig byggnation inom zon 3. Bedömningen är att byggbar kvartersmark inom planområdet är tillräckligt tryggad.

Om berörd bostadsbyggnad inom planområdet rivs och ny byggnad anläggs ska källare utföras med vattentät konstruktion och tekniska installationer översvämningssäkras under bedömd nivå för högvattenstånd för att säkra byggnaden.

Förorenad mark

Inom planområdet finns det enligt Länsstyrelsens webb-gis ett, ej riskklassat, potentiellt förorenat område. Grafisk industri har tidigare varit verksamt på fastigheten Leran 3:219 samt bilförsäljning och bilverkstad. Detta har utretts under planprocessen.

Utredningen inleddes med en historisk inventering och bakgrundsundersökning (Bilaga 6). Utifrån inventeringen fastställdes lämplig provtagningsplan. Prover togs sedan utanför och inne i bef. byggnad i jord, grundvatten och betong. Den miljötekniska utredningen drar slutsatsen att de påvisade halterna inte bedöms påverka möjligheterna att omvandla den aktuella byggnaden på fastigheten till bostadshus negativt (Bilaga 4). Inga omedelbara åtgärder behöver utföras med avseende på att skydda hälsa och miljö. Rapporten har delgetts tillsynsmyndigheten.

Radon

Området är i kommunens översiktliga radonkartering inom förväntad låg till normal radonhalt. På plankartan finns planbestämmelse om att grundläggning ska ske radonskyddat.

Teknisk försörjning

VA-frågor

Kommunala vatten- och avloppsledningar finns i och i anslutning till planområdet.

Dagvatten

Dagvattenledningar finns redan inom planområdet och möjligheten för ny bebyggelse att ansluta till dem. Omhändertagande av dagvatten bör dock ske lokalt och kan göras så med gröna tak, öppna diken eller annat. För Leran 3:219 tillkommer inga nya hårdgjorda ytor i och med planens antagande. Dagvatten kommer därmed inte påverka Lerälven i större utsträckning i framtiden än vad det gör idag. För ytterligare minskat behov av dagvattenhanteringen kan nya, annars hårdgjorda ytor så som parkeringsplatser, anläggas med genomsläppliga markbeläggningar, se mer under rubriken "Klimatanpassningsåtgärder".

Värme, el, tele

Fjärrvärme finns inte i anslutning till planområdet. Elnätet i Sunne ägs av Ellevio AB och Skanova svarar för telenätet.

Avfall

Avfallshanteringen kommer att ske enligt kommunens gällande renhållningsordning och kommunens renhållningstaxa med tillämpningsanvisningar. Sopkärl ska placeras med god tillgänglighet och eventuella ljudstörningar i samband med

hämtning ska beaktas. Möjligheter till fastighetsnära insamling ska eftersträvas.

GENOMFÖRANDE

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 5 år räknat från den dag planen vunnit laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägaren garanterad rätt att få bygga i enighet med planen. Planen gäller även efter genomförandetidens utgång, men fastighetsägaren kan då inte längre ställa anspråk på ersättning om kommunen ändrar eller upphäver planen.

Huvudmannaskap

Kommunen kommer vara huvudman för allmän plats.

Ekonomiska frågor

Exploatören bekostar framtagandet av detaljplanen enligt kommunens gällande plan- och bygglovstaxa gällande fastigheten Leran 3:219, kostnaden tas ut i samband med planprocessen.

Exploatören bekostar även utsättning och inmätning, kommande projektering, byggnationer och anläggningsarbeten. Detta inkluderar även kostnader för eventuella flyttningar av markledningar som t.ex. elledningar, och ombyggnationsåtgärder i angränsande ytor vilka härrör från exploateringen.

Ytterligare tekniska utredningar som kan komma att krävas i byggskedet t.ex. gällande geoteknik bekostas av exploatören. Anslutningsavgift för vatten och avlopp debiteras fastighetsägaren enligt gällande VA-taxa.

Kostnader för fastighetsbildning bärs av köparen. Kommunen bekostar anläggande av allmänna platser det vill säga ytor i detaljplanen med användningen gata, väg, cykel, gång och natur. Detaljplanen bedöms inte medföra något anläggande av nya allmänna platser.

Ansvarsfördelning

Sunne kommun ska tillhandahålla VA men utöver det har inget ansvar vid genomförande av denna detaljplan då fastigheten Leran 3:219 är privat ägd. Exploatören ansvarar därför för genomförande av detaljplanen.

Fastighetsrättsliga frågor

Inom område, på Leran 3:219, betecknat ”a2” i plankartan finns ett avtalsservitut med vägändamål till förmån för Leran 3:221. Avtalsservitutet är upprättat sedan tidigare i syfte att fastställa åtkomst för Leran 3:221, till lokalgata på fastigheten Leran 3:292, via Leran 3:219.

Inom området betecknat med ”u” i plankartan finns en ledningsrätt för VA-ledningar.

Ytterligare fastighetsrättsliga åtgärder bedöms inte fordras i och med genomförande av detaljplanen.

Administrativa frågor

Strandskydd

Del av planområdet är inom strandskyddet för Lerälven. Lerälven är, i den berörda delen, även fågelskyddsområde vilket innebär att det är länsstyrelsen som prövar upphävande av strandskyddet.

Syftet med strandskyddet är att trygga förutsättningarna för allmänhetens friluftsliv och bevara goda livsvillkor för djur- och växtliv. Enligt 7 kap. 18 § miljöbalken får länsstyrelsen på kommunens begäran upphäva strandskyddet inom område som utgör miljöskyddsområde eller vattenskyddsområdet.

Som särskilda skäl vid prövning av en fråga om upphävande av eller dispens från strandskyddet beaktas detta endast om aktuellt område avser mark som:

1. Redan har tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften,
2. Genom väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering är väl avskilt från området närmast strandlinjen,
3. Behövs för en anläggning som för sin funktion måste ligga vid vattnet och behovet inte kan tillgodose utanför området,
4. Behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området,
5. Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området eller,
6. Behöver tas i anspråk för att tillgodose ett annat mycket angeläget intresse.

Strandskyddet föreslås upphävas inom planområdet med hänvisning till punkt 1, marken har redan tagits i anspråk på ett sådant sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Den befintliga byggnaden inom detaljplanen som berörs av strandskyddet ska inte byggas till och kommer därmed inte bidra till att området uppfattas ytterligare förtätat och privatiserat. Det finns ett stort behov av centrala bostäder i Sunne. Utbudet av centrumnära mark som är väl anpassad för bostäder utanför strandskyddsområden är närmast obefintligt. Lerälvsområdet används inte idag för rekreation och friluftsliv.

Upphävande av strandskyddet hänvisas också till skäl nummer 2, marken är genom väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering väl avskilt från området närmast strandlinjen.

Länsstyrelsen har i och med att denna detaljplan vunnit laga kraft beslutat om att upphäva strandskyddet på den kvartersmark som utgör fågelskyddsområde omfattande fastigheten Leran 3:219 i Sunne kommun (Bilaga 5).

KONSEKVENSER AV DETALJPLANENS GENOMFÖRANDE

Miljöbedömning

Om ett planförslag antas innebära betydande miljöpåverkan ska det upprättas en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) för detaljplanen där konsekvenserna identifieras, beskrivs och bedöms.

En behovsbedömning för MKB har utarbetats i samband med planarbetet och skickats till länsstyrelsen för yttrande.

Planförslagets genomförande bedöms inte vara av den art och storleksordning som i förordning 1998:905 om miljökonsekvensbeskrivningar antas medföra betydande miljöpåverkan och MKB har därmed inte tagits fram för detaljplanen. De aspekter som kan leda till inverkan ska dock särskilt behandlas i planbeskrivningen.

Konsekvenser av planens genomförande

Detaljplanen innebär att mark som har användningsområde industri kan användas för bostäder vilket är förenligt med Översiktsplanen och Sunne kommuns utveckling. Bostäder inom området kommer att ha närhet till centrum, grönområde, skola, handel och kollektivtrafik. Om anläggande av bostäder följer plankarta och planbeskrivningen bör det inte bidra till några förändrade markförhållanden eller skador på närområdet.

Lerälvens nuvarande biologiska status är måttlig eller sämre och det bedöms inte att vattendragets hydromorfologiska kvaliteter påverkas till det sämre i och med denna plan. Lerälven är väl avskilt från planområdet via väg och befintlig bebyggelse.

Plankartan är utformad på ett sådant sätt att Lerälven lämnas oberörd, tillgänglig för allmänheten och utan ökad risk för erosionsskador.

Klimatanpassning

Ett förändrat klimat betyder att hela samhället behöver anpassas och rustas för förändring. Ett förändrat klimat medför ökade risker och konsekvenser i samhället. Högre temperaturer, återkommande värmeböljor, ökad nederbörd och minskad biologisk mångfald är exempel på risker och konsekvenser som vi står inför.

Klimataspekter utgör ett särskilt uttalat allmänt intresse enligt PBL 2 kap.

Klimatanpassningsåtgärder

Lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD)

Dagvatten är nederbördsvatten som måste tas hand om. Det är vanligt att regnvatten från tak, vägar och parkeringar leds via

vattenledningssystem direkt till ett vattendrag. För att åstadkomma en naturligare process är det önskvärt om dagvattnet får infiltrera genom marken istället för att ledas direkt ut i en vattenrecipient. Detta kan man göra genom att leda dagvattnet via ett öppet dike eller lokalt omhändertata dagvattnet i en damm.

Gröna tak

Olika typer av vegetationstäckta tak sk. gröna tak är tekniska åtgärder i tätortsbebyggelse som motverkar konsekvenser av klimatförändring.

Gröna tak absorberar nederbördsvattnet och utjämnar på så sätt skyfall. Gröna tak bidrar till ett minskat energibehov, såväl värme och kyla, i byggnaden. Forskningen påvisar att gröna tak har bra isolerande förmåga och att gröna tak bidrar till en avkylande effekt sommartid.

Gröna tak av sedum har även en positiv effekt på insekter och kan vara ett viktigt inslag i stads- och bebyggelsemiljön för den biologiska mångfalden.

Minska hårdgjorda ytor

En stor andel hårdgjorda ytor minskar förmågan för dagvatten att infiltrera. Hårda ytor ökar avrinning av dagvatten.

Grönstrukturens funktion som absorbent för dagvatten är viktig för att minska risker med skyfall. Exploatering av grönytor bör ske med restriktiv hållning och om de ändå behöver tas i anspråk för exploatering bör de utformas så att dagvatten kan tränga ned i marken.

Åtgärdsförslag: Beläggningar av ytor sker med material där nederbördsvattnet kan infiltrera ner i marken. En genomsläpplig markbeläggning är en gatu-/vägbeläggning som tillåter vatten och luft att passera. Detta reducerar och/eller fördröjer dagvattnet på dess väg till mottagare. Det finns flera typer av dränerande beläggningar men några är hålsten av betong, betongraster (med gräs eller grus) eller permeabel asfalt.

Träbyggnad

För att en byggnad ska definieras som träbyggnad ska stommen till huvuddelen utgöras av träbaserade material. Kommunen har goda förutsättningar att utveckla och planera för ett klimatanpassat byggande med trä som material.

Träbyggnader har många fördelar:

- Med livscykelperspektiv visar forskningen att en byggnad med trästomme har lägre primärenergianvändning och lägre koldioxidbalans än ett motsvarande hus uppfört i traditionellt byggmaterial.
- Även i produktionsfasen medför produktion av trähus såväl lägre energianvändning som koldioxidutsläpp än produktion av traditionellt byggda hus.

- I brukarfasen skiljer sig inte energibehovet så mycket för hus i olika byggmaterial. Men det är viktigt vilken uppvärmningsform som används.
- Även i demonteringsfasen visar forskningen fördel för trämaterial gentemot traditionellt byggmaterial.
- Ur brandsynpunkt kan en träbyggnad idag konstrueras och byggas på ett säkert sätt.

Åtgärdsförslag: Byggnader inom planområdet byggs som träbyggnad.

Energiaspekt

Sunne kommun har i Klimatplanen antagit vision och mål för klimat och- energiaspekter. Visionen anger:

Användningen av energi och naturresurser inom Sunne kommun, som geografisk enhet, ska kännetecknas av hög effektivitet och uthållighet ur ett långsiktigt ekologiskt perspektiv. Det innebär en effektiv användning av elenergi och en successiv utfasning av fossila bränslen till förmån för förnyelsebara sådana samt prioritering av kretsloppslösningar och återvinning. Organisationen Sunne kommun ska bli fossilbränslefri!

Åtgärdsförslag: Byggnader inom planområdet byggs som energieffektivbyggnad och med fossilfri uppvärmning.

Miljömål och miljö kvalitetsnormer

Miljöbalkens (1998:808) bestämmelser syftar till att främja en god och hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Lagen ska enligt 1 kap. 1 § tillämpas så att bland annat ”människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter oavsett om dessa orsakas av föroreningar eller annan påverkan” och ”mark, vatten och fysisk miljö i övrigt används så att en från ekologisk, social, kulturell och samhällsekonomisk synpunkt långsiktigt god hushållning tryggas”.

Enligt miljöbalken, 2 kap 3 §, ska alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra skyddsåtgärder, iaktta begränsningar och vidta försiktighetsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. 2 kap. 4 § anger att för all verksamhet och alla åtgärder ska en sådan plats väljas att ändamålet kan uppnås med minsta intrång och olägenhet för människors hälsa och miljön.

Miljö kvalitetsnormer

I 5 kap. Miljöbalken, Miljö kvalitetsnormer (MKN) och miljö kvalitetsförvaltning, anges ramen för de bestämmelser om miljö kvalitets som EU och riksdagen har fastställt. Miljö kvalitetsnormer ska fastställas och normerna syftar till att uppnå eller bibehålla en viss miljö kvalitets.

Genomförandet av detaljplanen innebär en förbättring utav utomhusluftens värden i tätorten, då användningsområdet industri

ändras till bostäder. Från tung trafik till relativt centrumnära bostäder, vilket ger alla möjligheter att gå och cykla. Detta kommer bidra till en positiv påverkan på MKN för utomhusluft.

Sunne kommun har via planer på avvägda avstånd till älven, att tekniska installationer översvämningssäkras och bestämmelse om vattentät källarkonstruktion vid inredning vidtagit de åtgärder som behövs för att säkerställa att människors hälsa och miljön skyddas mot skador och olägenheter i händelse av översvämning.

Lerälvens biologiska kvalitetsfaktorer anses idag måttliga men ska uppnå god ekologisk status 2021. Älven ligger så pass långt från planområdet att genomförandet av detaljplanen inte kommer försämra kvalitetsfaktorerna. Det finns stora mängder genomsläppliga ytor för att fördröja och filtrera dagvatten innan det når Lerälven. Ändringen från industri till bostäder förväntas få en positiv effekt i och med minskningen av risken för miljöfarliga utsläpp i mark och luft.

Miljökvalitetsnormer för ytvatten (vattendrag, sjöar och kustvatten)								
Grundinformation				Ekologisk status	Kemisk ytvattenstatus			Skyddade områden
Huvudavrinningsområde	Vattenförekomst namn	Vattenkategori	EU-ID	Kvalitetskrav och tidpunkt	Kvalitetskrav	Tidsfrist	Mindre strängt krav	Kompletterande krav för skyddade områden
Göta älv - SE108000	Lerälven	Vattendrag	SE058030-142997	God ekologisk status 2021	God kemisk ytvattenstatus med undantag för kvicksilver och kviksilverföreningar och Bromerad difenyleter		Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus för kvicksilver och kviksilverföreningar och Bromerad difenyleter	
Göta älv - SE108000	Mellan-Fryken	Sjö	SE061287-135928	God ekologisk status 2027	God kemisk ytvattenstatus med undantag för kvicksilver och kviksilverföreningar och Bromerad difenyleter		Uppnår ej god kemisk ytvattenstatus för kvicksilver och kviksilverföreningar och Bromerad difenyleter	Tillfredställande badvattenkvalitet

(Länsstyrelsen i Västra Götalands läns föreskrifter om kvalitetskrav för vattenförekomster i Västerhavets vattendistrikt, 2016)

Genomförandet av detaljplanen bedöms inte påverka huruvida normerna för god ekologisk status eller god kemisk ytvattenstatus för Lerälven eller Mellan-Fryken uppnås år 2021 och 2027.

Enligt Naturvårdsverkets tolkning så omfattas endast större vägar, järnvägar och flygplatser i kommuner under 100 000 invånare av miljökvalitetsnormen omgivningsbullen. Användningen bostäder i detaljplanen bedöms inte alstra några stora mängder buller. Järnvägen, ca 88 meter från bostäderna, alstrar inte buller i den omfattningen att det blir ett hälsoproblem för de boende inom planområdet. Ändringen av användning från industri till bostäder har en positiv effekt på MKN för buller.

Miljökvalitetsmål

Sunne kommun har antagit miljökvalitetsmål i Sunne kommuns Naturvårdsprogram, Sunne kommuns Klimatplan och i Avfallsplanen. De miljökvalitetsmål som framförallt är berörda av detaljplan för Leran 3:219 är God bebyggd miljö och Levande sjöar och vattendrag.

God bebyggd miljö:

Miljökvalitetsmålet lyder: Städer, tätorter och annan bebyggd miljö ska utgöra en god och hälsosam livsmiljö samt medverka till en god regional och global miljö. Natur- och kulturvärden ska tas till vara och utvecklas. Byggnader och anläggningar ska lokaliseras och utformas på ett miljöanpassat sätt och så att en långsiktigt god hushållning med mark, vatten och andra resurser främjas.

Vår bebyggda miljö ska fylla människors och samhällets behov, erbjuda bra livsmiljöer och bidra till en hållbar utveckling.

Regeringen har fastställt tio (10) preciseringar av miljökvalitetsmålet God bebyggd miljö varav följande nio (9) preciseringar är aktuella för detaljplanen Leran 3:292:

- **Hållbar bebyggelsestruktur**
En långsiktigt hållbar bebyggelsestruktur har utvecklats både vid nylokalisering av byggnader, anläggningar och verksamheter och vid användning, förvaltning och omvandling av befintlig bebyggelse samtidigt som byggnader är hållbart utformade.
- **Hållbar samhällsplanering**
Städer och tätorter samt sambandet mellan tätorter och landsbygd är planerade utifrån ett sammanhållet och hållbart perspektiv på sociala, ekonomiska samt miljö- och hälsorelaterade frågor.
- **Infrastruktur**
Infrastruktur för energisystem, transporter, avfallshantering och vatten- och avloppsförsörjning är integrerade i stadsplaneringen och i övrig fysisk planering samt att lokalisering och utformning av infrastrukturen är anpassad till människors behov, för att minska resurs och energianvändning samt klimatpåverkan, samtidigt som hänsyn är tagen till natur- och kulturmiljö, estetik, hälsa och säkerhet.
- **Kollektivtrafik, gång och cykel**
Kollektivtrafiksystem är miljöanpassade, energieffektiva och tillgängliga och det finns attraktiva, säkra och effektiva gång- och cykelvägar.
- **Natur- och grönområden**
Det finns natur- och grönområden och grönstråk i närhet till bebyggelsen med god kvalitet och tillgänglighet.
- **God vardagsmiljö**
Den bebyggda miljön utgår från och stöder människans behov, ger skönhetsupplevelser och trevnad samt har ett varierat utbud av bostäder, arbetsplatser, service och kultur.
- **Hälsa och säkerhet**
Människor utsätts inte för skadliga luftföroreningar, kemiska ämnen, ljudnivåer och radonhalter eller andra oacceptabla hälso- eller säkerhetsrisker.
- **Hushållning med energi och naturresurser**
Användningen av energi, mark, vatten och andra naturresurser sker på ett effektivt, resursbesparande och miljöanpassat sätt för att på sikt minska och att främst förnybara energikällor används.
- **Hållbar avfallshantering**
Avfallshanteringen är effektiv för samhället, enkel att använda för konsumenterna och att avfallet förebyggs samtidigt som resurserna i det avfall som uppstår tas till vara i så hög grad som möjligt samt att avfallets påverkan på och risker för hälsa och miljö minimeras.

Levande sjöar och vattendrag

Miljökvalitetsmålet lyder: ”Sjöar och vattendrag ska vara ekologiskt hållbara och deras variationsrika livsmiljöer ska bevaras. Naturlig produktionsförmåga, biologisk mångfald, kulturmiljövärden samt landskapets ekologiska och

vattenhushållande funktion ska bevaras, samtidigt som förutsättningar för friluftsliv värnas”.

Regeringen har fastställt tio (10) preciseringar av miljökvalitetsmålet Levande sjöar och vattendrag varav följande nio (9) preciseringar är aktuella för detaljplanen Leran 3:292:

- **God ekologisk och kemisk status**
Sjöar och vattendrag har minst god ekologisk status eller potential och god kemisk status i enlighet med förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön
- **Oexploaterade och i huvudsak opåverkade vattendrag**
Oexploaterade och i huvudsak opåverkade vattendrag har naturliga vattenflöden och vattennivåer bibehållna.
- **Ekosystemtjänster**
Sjöar och vattendrags viktiga ekosystemtjänster är vidmakthållna.
- **Strukturer och vattenflöden**
Sjöar och vattendrag har strukturer och vattenflöden som ger möjlighet till livsmiljöer och spridningsvägar för vilda växt- och djurarter som en del i en grön infrastruktur
- **Gynnsam bevarandestatus och genetisk variation**
Naturtyper och naturligt förekommande arter knutna till sjöar och vattendrag har gynnsam bevarandestatus och tillräcklig genetisk variation inom och mellan populationer
- **Hotade arter och återställda livsmiljöer**
Hotade arter har återhämtat sig och livsmiljöer har återställts i värdefulla sjöar och vattendrag.
- **Främmande arter och genotyper**
Främmande arter och genotyper hotar inte den biologiska mångfalden.
- **Genetiskt modifierade organismer**
Genetiskt modifierade organismer som kan hota den biologiska mångfalden är inte introducerade.
- **Bevarade natur- och kulturmiljövärden**
Sjöar och vattendrags natur- och kulturmiljövärden är bevarade och förutsättningar finns för fortsatt bevarande och utveckling av värdena.
- **Friluftsliv**
Strandmiljöer, sjöar och vattendrags värden för fritidsfiske, badliv, båtliv och annat friluftsliv är värnade och bibehållna och påverkan från buller är minimerad.

MEDVERKANDE

Planförslaget har upprättats av Samhällsplanerare Mikael Persson och granskats av Plan- och exploateringsingenjör Johanna Bergsman, Sunne kommun